

Z obsahu:

- Odbory varují: Průměrný plat roste rychleji než mzdy ve firmách
- Předseda ČMKOS nekomunikuje s OS PHGN
- Právní servis: Renta a minimální mzda

NOVINY ODBOROVÉHO SVAZU PRACOVNÍKŮ HORNICTVÍ, GEOLOGIE A NAFTOVÉHO PRŮMYSLU

Zlatý Permon má nová pravidla

Slavnostní akce ke 100. výročí Československa proběhla v srpnu v Luhačovicích

Již šestnáct let probíhá soutěž o cenu za bezpečnost v hornictví Zlatý Permon. Cenu zřídili Český báňský úřad (ČBÚ), Odborový svaz PHGN a Odborový svaz Stavba s cílem ocenit kvalitní a bezpečnou práci. Šestnáct let trvání potvrdilo mimořádný motivační význam soutěže pro snižování úrazovosti v hornictví.

Nyní čekají soutěž změny. V posledních letech dochází ke snižování podílu hlubinného dobývání a ke zvyšování podílu dalších činností podrobených doзору státní báňské správy. Stávajících pět soutěžních kategorií Zlatého Permona, zohledňujících

jednotlivé typy hornické činnosti, tak působí nevyváženě.

Aby zachovali úroveň soutěže, která si za svého trvání vydobyla uznání a respekt, rozhodli se zřizovatelé ceny Zlatý Permon ke změně soutěžních podmínek:

I. počet soutěžních kategorií zúžili na tři, kritériem není druh prováděné činnosti, ale počet zaměstnanců (méně než 50 zaměstnanců, 50–500 zaměstnanců, více než 500 zaměstnanců)

II. výčet hodnotících kritérií zahrnuje výlučně problematiku BOZP a BP (mimořádné události, úrazová četnost, úrazová závažnost, odlišné pracovní podmínky podzemí, reference OBÚ a SI)

III. přihlašování soutěžících odpadá, soutěže se automaticky účastní každý

subjekt, který v celém průběhu hodnoceného období podléhal doзору české státní báňské správy a souhlasí se zveřejněním svých údajů v Hornické ročence.

Správa ceny

Správce ceny objedná zhotovení Permona v počtu odpovídajícím výsledku soutěže. Zhotovené ceny správce převezme a připraví je s pamětními listinami ke slavnostnímu aktu předání. Náklady spojené s objednávkou, výrobou a skladováním cen, jakož i náklady spojené s vyhodnocením soutěže vypořádají zřizovatelé ceny.

Náklady spojené se slavnostním předáním cen jdou k tíži zřizovatelů a oceněných

POKRAČOVÁNÍ NA STRANĚ 2

Představitelé zřizovatelů Ceny Zlatý Permon při podpisu nového Statutu soutěže. Zleva předseda OS Stavba ČR Milan Vomela, předseda ČBÚ Martin Štemberka a předseda OS PHGN Jan Sábel.

Zlatý Permon má nová pravidla

DOKONČENÍ ZE STRANY 1

subjektů. Záznam o propůjčení a udělení ceny vede správce v evidenční knize, v níž se vedle názvu a sídla vyznamenaného subjektu a data předání uvede pořadové číslo zhotovení ceny.

Statut soutěže nabyl účinnosti 1. srpna 2018. Výsledky za letošní rok budou hodnoceny již podle nových pravidel. Statut je uveřejněn na webových stránkách ČBÚ (www.cbubsbs.cz).

Společné jednání ČBÚ, OS PHGN a zástupců ze Slovenska

O Zlatém Permonu a nových pravidlech v soutěži se diskutovalo i na pracovním setkání, které uspořádal v hornickém hotelu Harmonie v Luhačovicích Odborový svaz PHGN. Kromě pracovního jednání měla akce i slavnostní část u příležitosti stého výročí vzniku Československé republiky, které připadá na letošní rok. Z toho důvodu pořadatel rozšířil účast na akci zaměřené na bezpečnost práce v hornictví o vedení Slovenského báňského úřadu (SBÚ) a Odborového svazu pracovníků baní, geologie a naftového průmyslu z Bratislavy.

O bezpečnosti práce a výhledech dobývacího průmyslu v České a Slovenské republice společně jednali předseda a ředitel ČBÚ **Martin Štemberka** a **Pavel Dvořák**, předseda a ředitel SBÚ **Peter Kukulčík** a **Erik Veseleni**, předseda a místopředsedové OS PHGN **Jan Sábel**, **Jaromír Franta** a **Rostislav Palička** a svazový inspektor bezpečnosti práce **Ivo Kavka** a předseda OZ PBGN **Jozef Škrobák**.

Průběh pracovního jednání a slavnostní akce přiblížil časopisu HGN předseda Jan Sábel:

„Tématem dvoudenního pracovního jednání byla výměna informací se slovenskými kolegy o vývoji těžebního průmyslu. Jednali jsme i o probíhající útlum hornictví a dopadech na zaměstnanost v regionech. Stranou nezůstaly ani sociální otázky a problematika důchodů. Účastníci se shodli na tom, že všechny vlády po roce 1993 pro záchranu těžebního průmyslu neudělaly vůbec nic, nebo jen velmi málo. Likvidace hornictví v Česku nabyla v průběhu let hrozných rozměrů. Vlády pod tlakem Evropské komise a zelené lobby ohrožily těžbu kvalitního černého uhlí v OKD a hnědého uhlí na Mostecku, což se projevilo ztrátou tisíce pracovních míst a snížením úrovně energetické bezpečnosti obou zemí. Předseda Jozef Škrobák ocenil,

Na snímku ocenění inspektorů bezpečnosti práce v soutěži Zlatý Permon: zleva Břetislav Javín z Dolu Darkov, Arnošt Ševčík ze Severní energetické a Petr Švehla ze Sokolovské uhelné.

že jsme slovenským kolegům poskytli jako vzor plné znění českého zákona o předčasných důchodech pro hlubinné horníky, který byl schválen v parlamentu, a na jehož tvorbě se náš odborový svaz výrazně podílel. I na Slovensku se potýkají s možnou likvidací těžby hnědého uhlí a náš zákon by je mohl inspirovat. Hlavní náplní společného jednání byla bezpečnost práce a ochrana zdraví zaměstnanců v hornictví. Spolu s představiteli ČBÚ jsme konstatovali, že dohoda o spolupráci je plněna bez zbytku a přispívá k lepší úrovni ochrany zdraví zaměstnanců v dolech.“

Pracovní setkání mělo i slavnostní část, ve které byli na návrh odborového svazu vyznamenáni za výsledky dosažené v soutěži o Zlatý Permon zástupci tří podniků. Ocenění ČBÚ a OS PHGN obdrželi **Petr Švehla**, SIBP SOO Sokolovská uhelná, **Arnošt Ševčík**, místopředseda SOO CCG Most a inspektor BP **Břetislav Javín**, místopředseda ZO OS PHGN Důl Darkov a ZIBP.

Ocenění se ke svému překvapení a mimo oficiální program dočkal i předseda OS PHGN Jan Sábel, který z rukou předsedy ČBÚ Martina Štemberky obdržel medaili ČBÚ za dlouhodobý přínos k bezpečnosti práce v hornictví a za prosazování spolupráce mezi ČBÚ a OS PHGN. Tato medaile je báňským úřadem udělována pouze v mimořádných případech.

„Shodli jsme se na tom, že spolupráce mezi báňským úřadem a odborovým svazem je celorepublikově dlouhodobě na mimořádné úrovni a přispívá k dosahování lepších výsledků v bezpečnosti práce v důlních provozech, a toho si ceníme nejvíce. Spolupráci na tak vysoké úrovni a s takovými výsledky ocenili i naši slovenští kolegové, s tím, že je pro ně inspirací,“ uzavřel Jan Sábel.

Ocenění odborovými inspektory bezpečnosti práce předali: zleva Jozef Škrobák, Jan Sábel, Martin Štemberka a Peter Kukulčík.

Účastníci společného česko-slovenského setkání ke stému výročí vzniku Československé republiky.

Text: Petr Kolev
Foto: Ivo Kavka

Renta a minimální mzda

Zákoník práce v § 271b odst. 3 stanoví, že Náhrada za ztrátu na výděleku po skončení pracovní neschopnosti nebo při uznání invalidity podle odstavce 1 přísluší i zaměstnanci, který je veden v evidenci uchazečů o zaměstnání; za výdělek po pracovním úrazu nebo po zjištění nemoci z povolání se považuje výdělek ve výši minimální mzdy. V praxi se vyskytly dva výklady, jak postupovat, jestliže v průběhu požívání renty dojde k navýšení minimální mzdy.

První výklad byl takový, že na již vypočtenou rentu nemá změna minimální mzdy vliv. Aktuální sazba se projeví jen u nových rent. Tento názor zastávala pojišťovna Kooperativa, Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) a Ministerstvo průmyslu a obchodu a byl závazný pro státní podniky DIAMO a Palivový kombinát Ústí.

Druhý výklad, kterého se držela Česká pojišťovna, byl takový, že v případě změny výše minimální mzdy je nutné provést též přepočítání renty, tedy že s navýšením minimální mzdy dojde k započtení vyšší minimální mzdy proti původnímu výpočtu a renta se tak sníží.

Letos 16. května vydal Nejvyšší soud ČR rozsudek (21 Cdo 472/2018), v němž se uvedeným problémem zabýval. V odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že správný je

postup, kdy od průměrného valorizovaného výděleku před vznikem škody je třeba odečíst vždy aktuální výši minimální mzdy. Tento judikát by byl pro poživatele rent velmi nepříznivý, přesto jsme přesvědčeni, že se ho za současné situace není třeba obávat, a to z důvodu uvedeného níže. Stávající úprava, kdy se za výdělek po pracovním úrazu nebo po zjištění nemoci z povolání považuje výdělek ve výši minimální mzdy, navázala na předchozí letitou nejednotnou judikaturu. Tato úprava trvá od roku 2007 a do roku 2013 problémy nečinila, protože minimální mzda stagnovala. To se změnilo v roce 2013, kdy došlo k jejímu navýšení.

MPSV si bylo vědomo dvou výkladů, které se vyskytly, a snažilo se situaci vyřešit novelou zákoníku práce v roce 2015. Vzhledem k tomu, že tato novela byla velmi rozsáhlá a do parlamentu se dostala již ke konci volebního období, parlament ji již nestihl přijmout.

MPSV učinilo druhý pokus o novelizaci tohoto ustanovení a tento pokus již byl úspěšný. V únoru letošního roku šel návrh do parlamentu, byl přijat ve znění doplněném na základě poslaneckého návrhu a v srpnu vyšel ve Sbírce zákonů jako **zákon č. 181/2018 Sb.** Novelizovaný § 271b odst. 3 zákoníku práce tedy zní takto: *Náhrada za ztrátu na výděleku po skončení pracovní neschopnosti nebo při uznání invalidity podle odstavce 1 přísluší i zaměstnanci, který je veden v evidenci uchazečů o zaměstnání; za výdělek po pracovním úrazu nebo po zjištění nemoci z povolání se*

považuje výdělek ve výši minimální mzdy platné v den prvního zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání. Tato novela nabývá účinnosti (tedy je povinnost podle ní postupovat) od 1. října 2018.

Novela také obsahuje významné přechodné ustanovení, které stanoví, že tento postup se uplatní jak u rent, na něž vznikne nárok od účinnosti novely, tak i u těch, na které již nárok vznikl, ale ne zpětně! Dle důvodové zprávy: **Poškozeným se tedy částky, které jim v důsledku zvyšování minimální mzdy vyplaceny nebyly, vrátet zpětně nebudou, ale od nabytí účinnosti tohoto zákona jim již bude zohledněna výše minimální mzdy, která byla pro každého jednotlivého poškozeného zaměstnance platná v den, kdy byl zařazen do evidence uchazečů o zaměstnání.**

Subjekty, které renty vyplácejí, by tedy sice mohly začít postupovat podle výše uvedeného judikátu, ale pouze do doby účinnosti novely zákoníku práce, tedy do 30. září letošního roku. Současně upozorňujeme, že novela nic nemění na **větě druhé § 271b odst. 3:** *Pobíral-li zaměstnanec před tím, než se stal uchazečem o zaměstnání, náhradu za ztrátu na výděleku po skončení pracovní neschopnosti, přísluší mu tato náhrada v takové výši, ve které mu na ni vzniklo právo za trvání pracovního poměru nebo právních vztahů založených dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr.*

Mgr. Markéta Marinková,
právníčka OS PHGN

Koalice na obranu horníků OKD protestuje u sídla Zdeňka Bakaly v USA

Sněmovní vyšetřovací komise k prověření privatizace těžební společnosti OKD požádala v srpnu policii, aby předvedla k podání výpovědi finančníka Zdeňka Bakalu. Novinářům to řekl předseda vyšetřovací komise Lukáš Černošský (Piráti). Bakala odmítá před komisí předstoupit. Podnikatel žije ve Švýcarsku. Policie může svědka předvést jen tehdy, když se nachází v Česku. Bakala v tiskovém prohlášení uvedl, že by jeho výpověď před komisí sloužila k politickému tlaku na soudy, někteří politici se podle něj pokoušejí obejít řádný proces.

Trestní oznámení kvůli OKD mohou mířit hodně vysoko. „Nelze stíhat nejnižšího úředníka, finální rozhodnutí je vždy na ministrech a vládě,“ vysvětluje Lukáš Černošský. Komise pozve k podání svědecké výpovědi i bývalé premiéry a prezidenty **Václava Klause a Miloše Zemana.**

Nečekaná pomoc ale parlamentní vyšetřovací komisi přišla z USA. Koalice na obranu horníků OKD (Koalice), organizace vytvořená pro hájení zájmů českých horníků, zahájila 8. srpna protesty v Hilton Head před sídlem kontroverzního českého miliardáře Zdeňka Bakaly v Jižní Karolině. Demonstranti, kteří se oblékli jako horníci, požadovali, aby Bakala sjednal nápravu všech svých provinění a převzal zodpovědnost za takzvaný podvod století a do-

šlo k vyřešení ostravské bytové krize.

Protest u sídla Bakaly je již čtvrtou takovou demonstrací, kterou koalice uskutečnila během jednoho srpnového týdne. Koalice zorganizovala manifestace před pobočkou společnosti M&T Bank v New Yorku a ústředím M&T Bank v Buffalu. M&T Bank totiž prostřednictvím své dceřiné společnosti Wilmington Trust působí jako bezpečnostní agent pro Fondy Bydlení, lucemburský bytový fond, který vlastní českou realitní společnost RESIDOMO. RESIDOMO nedodrželo závazky privatizační smlouvy OKD a neposkytlo českým horníků v Ostravě byty za sníženou cenu. A M&T Bank, která nyní drží tento bytový fond v zástavě, se jako financující instituce podílí na tomto podvodu. Koalice obviňuje Zdeňka Bakalu z poškození horníků, daňových poplatníků a akcioná-

řů, jakož i z obrovských finančních podvodů. Mezi nejzávažnější obvinění patří skutečnost, že Bakala koupil nepřímo českou těžební společnost OKD od české vlády za cenu nižší, než je cena tržní, a to na základě možného korupčního jednání.

Bakala v současné době čelí občansko-právním sporům i vyšetřování orgánů činných v trestním řízení ve Spojených státech, Švýcarsku, Spojeném království, České Republice, Polsku a EU.

Koalice vydala následující prohlášení: *„Cílem Koalice je, aby Bakala spolu se svými spojenci převzal odpovědnost za podvody vůči investorům, daňovým poplatníkům a především horníků. Zatímco oběti jeho podvodu trpí, Bakala si na jejich účet užívá svůj snobský životní styl na vinicích v Jižní Africe, ve své luxusní vile ve Švýcarsku či v sídle v Hilton Head. Budeme i nadále pokračovat v pokojných protestech. Nepřestaneme, dokud zúčastněné strany nedosáhnou společného řešení ostravské bytové krize a dokud nebude Bakala hnán k občanské a trestní odpovědnosti.“*

Kontakt: **Dan Taylor**

Koalice na obranu horníků OKD
e-mail: contact@stopbakala.org

Odborový svaz napsal kvůli platům předsedovi ČMKOS, ten neodpověděl

Průměrný plat ve veřejné sféře roste rychleji než ve firmách

Vláda Andreje Babiše rozhodla, že na zvýšení platů ve veřejné sféře by ze státního rozpočtu mělo příští rok jít průměrně o osm procent víc než letos. Celková částka navýšení by měla dosáhnout 29,8 miliardy korun. Platové tarify ale neporostou plošně. Vláda nadále počítá s desetiprocentním tarifním zvýšením jen pro učitele, suma na platy se jim má zvednout o 15 procent. Polepší si i neučitelské profese. Podnikatelské svazy kritizují vládu, že navrhovaný růst platů je vyšší než v soukromé sféře.

Předseda ČMKOS **Josef Středula** požadoval plošný růst platových tarifů všem zaměstnancům, a to o 10 procent. S plošným navýšením platů do tarifů ne zcela souhlasí některé odborové svazy. O vyjádření jsme požádali předsedu Odborového svazu PHGN **Jana Sábela**.

„Zaměstnancům veřejné sféry navýšování platů skutečně přejeme. Například v sociálních službách jsou velice nízké platy. V tom je náš odborový svaz naprosto solidární. Vedení svazu ale na svém zase-

dání 28. srpna kritizovalo předsedu ČMKOS Josefa Středulu za jeho vystupování k této problematice na veřejnosti a v médiích. Středula tvrdí, že zaměstnanci ve veřejné sféře mají dostat plošně přidáno a jejich platy mají být vyšší, než jsou mzdy zaměstnanců v soukromé sféře. Ta přitom platy ve státním sektoru financuje. Čerstvé údaje informačního systému o průměrném výdělku potvrzují, že průměrný výdělek ve veřejném sektoru se v Česku zvyšuje rychleji než ve firmách. Loni se průměrný plat zvedl o 8,4 procenta a mzda o 6,8 procenta. Ve veřejných službách dostával průměrný pracovník 31 970 korun hrubého měsíčně, v soukromé sféře asi o 1040 korun méně. Průměrný plat předstihl průměrnou mzdu již v roce 2015.

Co odbory rozdělují

Vedení odborového svazu požaduje, aby předseda ČMKOS přestal upřednostňovat pouze jednu skupinu zaměstnanců. Jako bývalý předák OS KOVO by měl vědět, že zaměstnanci soukromé sféry musí napřed peníze vydělat a ty se teprve poté mohou v rámci státního rozpočtu přerozdělovat na platy státních zaměstnanců.

„Odborový svaz PHGN naopak plně podporuje požadavek ČMKOS na zvýšení minimální mzdy o 1500 korun. Musíme dosáhnout výraznějšího rozdílu mezi minimální mzdou a sociálními dávkami tak, aby se lidem vyplatilo pracovat,“ říká Jan Sábel.

Vedení odborového svazu na podnět Sdružení hornických odborů OKD Ostrava zaslalo Josefu Středulovi oficiální dopis.

„Upozorňujeme ho, že by tímto způsobem vystupovat na veřejnosti neměl a žádáme, aby svoji rétoriku změnil. Do dnešního dne, to je zhruba měsíc a půl po odeslání dopisu, předseda ČMKOS nereagoval. Zřejmě mu náš odborový svaz nestojí za odpověď. Jen nás to utvrzuje v přesvědčení, že Josef Středula bude i nadále upřednostňovat platové požadavky odborových svazů veřejné sféry před průmyslovými odborovými svazy, a to není správné. A tak to vnímají zaměstnanci a odboráři z průmyslové sféry nejen v Moravskoslezském kraji. Prostřednictvím našeho časopisu HGN opět vedení odborového svazu žádá předsedu ČMKOS Josefa Středulu, aby změnil svůj přístup k této závažné otázce,“ uzavírá Jan Sábel. **(red)**

Zaměstnancům Czech Coal Power zůstanou všechny benefity

Společnost Czech Coal Power se od října stane součástí Coal Services. Co to bude znamenat pro 280 zaměstnanců Czech Coal Power, vysvětlil místopředseda Sdružení odborových organizací CCG Most Arnošt Ševčík.

V souvislosti s plánovanou fúzí Czech Coal Power do společnosti Coal Services jste jednali také o změnách v kolektivní smlouvě. Kterých věcí se změny týkaly?

Protože se jedná o takzvaném převodu práv a povinností, už na začátku jsme se společně se zástupci zaměstnavatele, ale také zástupcem odborové organizace Pomocná mechanizace, který se jich rovněž účastnil, shodli, že kolektivní vyjednávání bude cíleno na rozdílnosti mezi kolektivními smlouvami Coal Services a Czech Coal Power. Velmi zjednodušeně řečeno, zaměstnancům Czech Coal Power zůstanou zachovány všechny benefity, na které byli zvyklí. V některých případech se pouze změní způsob, jak je budou dostávat.

Můžete zmínit příklady, kde došlo k největším změnám?

Zřejmě nejproblematictější oblastí byla věrnostní odměna, kterou měla společnost

Czech Coal Power zakotvenou v kolektivní smlouvě jako jednu z odměn vyplácených ze mzdových prostředků. V těžebních společnostech je však vyplácen ze zákona takzvaný věrnostní přídavek horníků, na který by ale zaměstnanci Czech Coal Power po přechodu do Coal Services po dobu tří let nedosáhli. Nakonec jsme ale došli ke shodě, že u každého z příjemců věrnostní odměny dojde k propočtu a navýšení tarifní mzdy tak, aby u nikoho v této souvislosti nedošlo ke snížení mzdy. Navíc budou mít zaměstnanci nárok i na prémie, takže si v konečném důsledku mírně polepší. Z dalších změn lze vybrat například zrušení jubilejní odměny při dosažení věku 60 let, která už v současnosti není vyplácena v žádné ze společností skupiny. Proplacena ale bude všem zaměstnancům, kterým by na ni vznikl nárok do konce letošního roku. Změn bylo

samořejmě více, ale troufnu si tvrdit, že ve výsledku si nikdo ze zaměstnanců Czech Coal Power po sloučení s Coal Services nepohorší, spíše naopak. Zároveň ale doufáme, že restrukturalizace je v závěru a čeká nás období, kdy budeme mít všichni klid na svou práci.

Mohou se někde zaměstnanci se změnami, ke kterým došlo, přimoznat?

Samořejmě, výstupem našich jednání jsou dodatky ke kolektivním smlouvám obou společností. Dodatek kolektivní smlouvy Coal Services obsahuje veškeré změny, na kterých jsme se dohodli, a vstoupí v platnost od data zápisu fúze do Obchodního rejstříku. Dodatkem ke stávající kolektivní smlouvě Czech Coal Power bude ukončena platnost této kolektivní smlouvy k datu zápisu fúze do Obchodního rejstříku. **(Zdroj: iuhli.cz)**

Noviny Odborového svazu pracovníků hornictví, geologie a naftového průmyslu

hgn

HORNÍK - GEOLOG - NAFTÁŘ

Vydává OS PHGN ve vydavatelství SONDY, s.r.o. Adresa redakce a vydavatele: nám. Winstona Churchilla 2, 113 59 Praha 3. Redaktor: Petr Kolev, tel.: 739 534 611, e-mail: kolev.petr@cmkos.cz. Zlom: SONDY. Distribuce POSTSERVIS Praha. Podávání novinových zásilek povolila Česká pošta. ISSN 0322 9599. Registrační číslo MK ČR F 5253.